

1. אונקלוס בראשית פרק יד פי"ח ומלכי צדק מלכא דירושלם אפיק לחים וחמר והוא משמיש קדם אל עלאה. תר"י-
ומלכא צדיקא הוא שם בר נח מלכא דירושלם...

2. בראשית רבה פרשת וירא פרשה נ סימן י

ואת שתי בנותיך הנמצאות וגו', א"ר טוביה בר רבי יצחק שתי מציאות, רות המואביה, ונעמה העמונית, אמר רבי יצחק (תהלים פט) מצאתי דוד עבדי, היכן מצאתי אותו בסדום.

3. אגדת בראשית פרק סד ד"ה [א]

אמר הקדוש ברוך הוא המשיח עתיד לעמוד מיהודה, והלך ונטל אשת כנענית, אלא מה אני עושה מביא עלילות, ומשיא לבנו את תמר... כדי שידבק יהודה בתמר, שהיא כהנת בתו של שם בן נח, שנאמר ומלכי צדק מלך וגו'

4. בראשית רבה (וילנא) פרשה נו ד"ה י

אברהם קרא אותו יראה שנאמר ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה, שם קרא אותו שלם שנא' ומלכי צדק מלך שלם אמר הקב"ה אם קורא אני אותו יראה כשם שקרא אברהם, שם אדם צדיק מתרעם, ואם קורא אני אותו שלם אברהם אדם צדיק מתרעם, אלא הריני קורא אותו ירושלים כמו שקראו שניהם יראה שלם ירושלים

5. יהושע פרק טו (ג)

וְאֵת הַיְבוּסִי יוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם לֹא יָקְלוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְהוֹרִישָׁם וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה
שופטים פרק א (ח) וַיִּלְחֲמוּ בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַם וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיִּכְפוּ לָפִי תָרֵב וְאֵת הָעִיר שָׁלְחוּ בְּאֵשׁ:
(כא) וְאֵת הַיְבוּסִי יֵשֶׁב יְרוּשָׁלַם לֹא הוֹרִישוּ בְּנֵי בְנֵימִן וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת בְּנֵי בְנֵימִן בִּירוּשָׁלַם עַד הַיּוֹם הַזֶּה:

6. שופטים פרק יט

(י) וְלֹא אָבָה הָאִישׁ לָלוֹן וַיִּקָּם וַיֵּלֶךְ וַיָּבֵא עַד נֶכַח יְבוּס הִיא יְרוּשָׁלַם וְעָמוּ צָמֵד חֲמוּרִים חֲבוּשִׁים וּפְלִגְשׁוֹ עָמוּ:
(יא) הֵם עִם יְבוּס וְהַיּוֹם רַד מְאֹד וַיֹּאמֶר הַנַּעַר אֶל אֲדֹנָיו לָכֵה נָא וְנִסְוָה אֶל עִיר הַיְבוּסִי הַזֹּאת וְנָלִין בָּהּ:
(יב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיו אֲדֹנָיו לֹא נָסוּר אֶל עִיר נְכָרִי אֲשֶׁר לֹא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִנֵּה וְעַבְרָנוּ עַד גְּבֻעָה:

7. ספרי דברים פיסקא עב ד"ה (יז)

לא תוכל לאכול בשעריך, רבי יהושע בן קרחה אומר יכול אני אבל איני רשאי כיוצא בו אתה אומר (יהושע טו) ואת היבוסי יושבי ירושלם לא יכלו בני יהודה להורישם יכולים היו אבל אין רשאים.

8. שמואל ב פרק ה

(א) וַיָּבֵאוּ כָּל שְׂבָטֵי יִשְׂרָאֵל אֶל דָּוִד חֲבָרוֹנָה וַיֹּאמְרוּ לְאִמְרָה הַנְּנוּ עֲצָמָהּ וּבְשָׂרָהּ אֲנַחְנוּ: (ג) וַיָּבֵאוּ כָּל זָקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הַמֶּלֶךְ חֲבָרוֹנָה וַיִּכְרַת לָהֶם הַמֶּלֶךְ דָּוִד בְּרִית בְּחֲבָרוֹן לְפָנָיו: קִנְיָן וַיִּמְשְׁחוּ אֶת דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל:
(ו) וַיֵּלֶךְ הַמֶּלֶךְ וַאֲנָשָׁיו יְרוּשָׁלַם אֶל הַיְבוּסִי וַיֵּשֶׁב הָאָרֶץ וַיֹּאמֶר לְדָוִד לְאִמְרָה לֹא תָבוֹא הַנְּהָ כִּי אִם הִסִּירָהּ הָעוֹרִים וְהַפְּסָתִים לְאִמְרָה לֹא יָבוֹא דָּוִד הַנְּהָ: (ז) וַיִּלְכְּדוּ דָּוִד אֶת מִצְדַת צִיּוֹן הִיא עִיר דָּוִד: (יז) וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים כִּי מָשְׁחוּ אֶת דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ כָּל פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרָד אֶל מִצְוֹדָה

9. פרקי דרבי אליעזר (היגר) - "חורב" פרק לה

אברהם כרת ברית עם עמי הארץ כשנגלו עליו המלאכים היה סבור שהם אורחי הארץ ורץ לקראתם ורצה לעשות להם סעודה גדולה... ורץ להביא בן בקר וברח מלפניו ונכנס למערת המכפלה ונכנס אברהם אחריו ומצא שם אדם הראשון ועזרו שוכבים על המטות וישנים ונרות דולקות עליהן וריח טוב עליהם כריח ניהוח לפיכך חמד המערה לאחוזת קבר, אמר לבני יבוס לקנות מהם את מערת המכפלה לאחוזת קבר, וכי יבוסים היו והלא חתיים היו אלא עיר יבוס נקרא יבוסים, ולא קבלו האנשים עליהם... אמרו אנו יודעים שעתיד הקב"ה ליתן לך ולזרעך את כל הארצות האלה כרות עמנו שבועה שאין ישראל יורשים את עיר יבוס כי אם ברצונם, ואח"כ קנה את המכפלה בכתב לאחוזת עולם... מה עשו אנשי יבוס עשו צלמי נחשת והעמידו אותם ברחוב העיר וכתבו עליהם שבועת אברהם, וכשבאו ישראל רצו להכנס בעיר היבוסי ולא היה יכול מפני ברית אברהם... וכשמלך דוד בקש להכנס לעיר היבוסי ולא הניחו אותו, שנ' ויאמר לדוד לא תבא הנה וכו'... ואין אתה יכול ליכנס בעיר היבוסי עד שהתיר כל הצלמים הללו שכתוב עליהם שבועת אות ברית אברהם?

10. רד"ק יהושע פרק טו פסוק סג

היבוסי הזה לא היה היבוסי משבעה גוים אלא אדם אחד שהיה שמו יבוס והיה מפלשתים מזרע אבימלך ונקרא המקום על שמו יבוס ואנשי המשפחה ההיא יושבי ירושלם היה שמם יבוסי מתיחסים אל יבוס.

11. ר' צדוק הכהן מלובלין - קומץ המנחה חלק ב אות מח

וזהו אם תשקור לי ולניני ולנכדי הם נגד שלושה דורות אברהם יצחק ויעקב שעדיין אין כאן בירור גמור עד דוד המלך ע"ה שהוא המדריגה האחרונה וסוף הבירור כמו שנא' כל מכה בצניור... וכבש ירושלים שהוא קו האמצעי המחבר שני הקצוות ומכללם כאחד שהוא תכלית השלימות וסוף המעשה וכבש לפלשתים שהם הקצה אחד בלבד שהוא יראה של שקר: ומקום הבטחת אם תשקור וגו' ג"כ בבאר שבע שהוא הקצה השני שמצד שהיה אברהם נוטה ג"כ לקצה השני ביותר לא היה יכול להכריתם לגמרי עד דוד המלך ע"ה שהוא שלימות חיבור שני הקצוות.

12. רד"ק שמואל ב פרק ה פסוק ו

וילך המלך ואנשיו - ובדברי הימים וילך דוד וכל ישראל כי כל ישראל היו עתה אנשיו וכיון שמלך על כל ישראל הלך אל ירושלים ללכוד מצודת ציון לפי שהיתה קבלה אצלם כי ציון ראש ממלכת ישראל ולא ילכוד אותה אלא מי שיהיה מלך על כל ישראל ועד היום לא נתקיימה מלכות בישראל כי שאול לא קמה מלכותו:

13. שמואל ב פרק כד

(יח) ויבא גד אל דוד ביום ההוא ויאמר לו עלה הקם לה' מִזְבֵּחַ בְּגֵרֶן אֲרוֹנֵה הַיְבֵסִי: (ט) ויעל דוד פְּדָבֵר גֹּד פְּאֶשֶׁר צִנֹּה ה': (כא) ויאמר אֲרוֹנֵה מְדוּעַ פָּא אֲדָנִי הַמֶּלֶךְ אֵל עֲבָדוֹ ויאמר דוד לְקִנּוֹת מַעֲמָד אֵת הַגֵּרֶן לְבָנוֹת מִזְבֵּחַ לה'...

14. זוהר כרך ב (שמות) פרשת ויקהל דף ריד עמוד א

דוד דכתיב ביה (שם ה) כל מכה יבوسی ויגע בצנור וגו' ואיהו נטל ותפיש לירושלם ומדידיה הוה אמאי קנה בכספא... אלא ודאי ארונה מלכא הוה וההוא אתר ברשותיה הוה והוה שליט עלוי וכד מטא זמנא לנפקא מתחות ידיה לא נפיק אלא בסגיאות דמא וקטולא בישראל... וההוא אתר אתר דאתעקד ביה יצחק הוה דתמן בנה אברהם מדבחה ועקד ליה ליצחק בריה, כיון דחמא קודשא בריך הוא ההוא אתר אתמלי רחמין... אהדר אתרא למאריה.

15. כתבי הרמ"ע מפאנו - ספר גלגולי נשמות - אות א

ארונה ניצוץ מלכי צדק מלך שלם, מלכי צדק בירך לאברהם, ארונה בירך לדוד, זה מלך בירושלם, וזה היה גביר על מקום המקדש, והוא תיקן עפרון, שמכר מערת המכפלה, ואז היה קובץ וכילי, וכאן היה מתקן בנדיבות.

16. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף קטז עמוד ב

תניא, כתוב אחד אומר: (דהי"א כא) ויתן דוד לארנן במקום שקלי זהב משקל שש מאות וגו', וכתוב: (ש"ב כד) ויקן דוד את הגרן ואת הבקר בכסף שקלים חמשים, הא כיצד? גובה מכל שבט ושבט חמשים שהן ששת מאות.

17. ספרי דברים פרשת וזאת הברכה פיסקא שנב

רבי מאיר אומר בית הבחירה היה בנוי בחלקו של בנימן וכראש תור יוצא מחלקו לחלקו של יהודה... רבי יהודה אומר בית המקדש בתוך חלקו של יהודה היה שנאמר (מיכה ה) ואתה בית לחם אפרתה צעיר להיות באלפי יהודה.

18. מדרש תנחומא פרשת ויגש סימן ח

אמר ישי לדוד בנו, הרי השעה לקיים אותו הערבות של זקינך שערב את בנימין מיד אביו, שנאמר אנכי אערבנו, אלא לך והוצא אותו מערבותו, שנאמר ואת אחיך תפקוד לשלום ואת ערובתם תקח... מה עשה דוד, הלך וקיים את הערבות, והרג את גלית, א"ל הקדוש ברוך הוא חייך כשם שנתת את נפשך על שאול, שהוא משבטו של בנימן, כשם שעשה יהודה זקנך על בנימין... כך אני נותן בית המקדש בגבולך, ובגבול בנימין.

19. תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף יח עמוד ב

א"ר יונתן: אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים - זה אברהם אבינו... ובמושב לצים לא ישב - שלא ישב במושב אנשי פלשתים, מפני שלצנים היו, שנא': (שופטים טז) ויהי כטוב לבם ויאמרו קראו לשמשון וישחק לנו. בראשית רבה פרשה סא סי' א- ובמושב לצים לא ישב זה אבימלך שנאמר (בראשית כ) הנה ארצי לפניך וגו'.

20. משנת רבי אליעזר פרשה יח

וכן הוא אומר ואת פתרים ואת כסלחים אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתרים. מלמד, שהפלשתים נולדו מן הפתרוסים ומן הכסלוחים, שהיו אלו מזנין עם אלו ונולדו מהן פלשתים.

21. הגר"א על חבקוק

חיל אחז יושבי פלשת... ופלישתים הצרו לישראל ולא הניחו להם ממשלה ושלטון כמו שכתוב וחרש לא ימצא.

22. רש"י דברי הימים א פרק יד פסוק ח

כל הפלשתים לבקש את דוד שלא רצו שיהא מלך בישראל אלא שעוד הם יהיו מושלים עליהם:

23. שמואל א פרק יז

(כו) וַיֹּאמֶר דָּוִד...מִה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אֲשֶׁר יִכֶּה אֶת הַפְּלִשְׁתִּי הַלְזוּ וְהִסִּיר חַרְפָּה מֵעַל יִשְׂרָאֵל כִּי מִי הַפְּלִשְׁתִּי הָעָרַל הַזֶּה כִּי חָרַף מַעֲרֻכוֹת אֱלֹהִים חַיִּים: (מה) וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל הַפְּלִשְׁתִּי אַתָּה בָּא אֵלַי בְּתָרֵב וּבַחֲנִית...וְאַנְכִי בָּא אֵלֶיךָ בְּשֵׁם ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי מַעֲרֻכוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָרַפְתָּ: (מו) הַיּוֹם הַזֶּה יִסְגְּרָךְ ה' בְּיָדֵי...וְנָדְעוּ כָּל הָאָרֶץ כִּי יֵשׁ אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל:

24. מדרש תנחומא פרשת וישלח סימן כא

כך שנו רבותינו, המתפלל צריך שיכוין את לבו כנגד בית קדשי הקדשים...אמר ר' אחא אין ירושלים נבנית אלא בזכות השבטים, שנאמר ירושלים הבנויה כעיר שחבורה לה יחדו מה כתיב אחריו ששם עלו שבטים.

25. זוהר כרך ג פרשת אחרי מות דף עח עמוד א

ר' יצחק אמר (שם) ששם עלו שבטים שבטי יה, מאן שבטים אלין תריסר תחומין דמתפרשן מההוא אילנא רבא ותקיף דאחסין לון מסטרא דאבא ואימא, הדא הוא דכתיב שבטי יה משפר סהדותא דאסהיד ברא קדישא דכתיב שבטי יה עדות לישראל, ואינון נהרין עמיקין דנגדין ואתמשכן מן יה.